

ВАЖНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ВАШОЈ ПЛАТИ И УСЛОВИМА

Сазнајте више на шта имате право и какве су обавезе у вези са вашим радним местом, у току коронавируса, на [coronavirus.fairwork.gov.au](https://www.fairwork.gov.au/coronavirus)

Запослени у Аустралији имају одређене бенефиције и заштите на раду, под:

ЗАКОНИ ФЕР РАД-А (FAIR WORK-A)	СЛЕДОВАЊА	ПОСЛОВНИ УГОВОРИ	УГОВОРИ О ЗАПОШЉАВАЊУ
<ul style="list-style-type: none"> минималне бенефиције за све запослене то обухвата National Employment Standards (Националне стандарде у вези запошљавања) 	<ul style="list-style-type: none"> одређују минималну плату и услове специфичне за одређену индустрију или занимање односе се на већину запослених у Аустралији 	<ul style="list-style-type: none"> одређују минималну плату и услове специфичне за одређено радно место одобрени су кроз преговоре путем формалног процеса 	<ul style="list-style-type: none"> прописују додатне услове према потребама појединачног радника не могу да умање или уклоне минималне бенефиције

Пронађите шта вама (као запосленом) припада на www.fairwork.gov.au. Проверите да ли за ваше радно место постоји пословни уговор www.fwc.gov.au/agreements

ПРИВРЕМENO ЗАПОСЛЕНИ

Ако сте привремено запослени, потребно је такође да вам дају информације (Casual Employment Information Statement) када почнете да радите. Посетите www.fairwork.gov.au/ceis за више информација.

ПЛАТА

Информације о вашој минималној платној стопи и другим следовањима можете наћи у вашем пословном уговору. Ако такав уговор не постоји за ваш специфичан посао, у најгорем случају вам следује минимална плата на националном нивоу. **Никако не треба да пристанете да будете плаћени мање.** Минималне платне стопе су обично ажуриране сваке године. Проверите колико вам следује на www.fairwork.gov.au/minimum-wages

МИНИМАЛНА ПЛАТА НА НАЦИОНАЛНОМ НИВОУ
Од 1. ЈУЛА 2021

\$20.33/сат
пуно радно време или скраћено радно време

\$25.41/сат
за привремено запослене (casual)

Употребите наш бесплатан калкулатор да проверите колики бисте износ добили за сва следовања укључујући плату, годишњи одмор и прекид рада на: www.fairwork.gov.au/pact

Ово је платна стопа за одрасле раднике који не раде према пословном уговору. Ниже платне стопе могу да постоје за млађе раднике, приправнике или раднике са инвалидитетом.

СТАНДАРДИ ЗАПОШЉАВАЊА НА НАЦИОНАЛНОМ НИВОУ

То су минимални стандарди за све запослене. Имајте у виду да ту могу да постоје правила и изузеци. **Ваша следовања или уговор могу да садрже додатне информације.** Пронађите више о томе на National Employment Standards (Стандарди запошљавања на националном нивоу) на: www.fairwork.gov.au/NES

	Запослени на пуно радно време и запослени на скраћено радно време	Привремено запослени
Годишњи одмор	✓ 4 плаћене недеље годишње (запослени на скраћено радно време су плаћени пропорционално мање) + 1 недеља за раднике у сменама који се за то квалификују	✗
Одсуствовања (боловање или одсуствовање ради неговања оболелих)	✓ 10 дана плаћеног одсуства годишње (запослени на скраћено радно време су плаћени пропорционално мање)	✗
Одсуствовање ради неговања оболелих	✓ 2 дана неплаћеног одсуства за прихватљив случај (ако је редовно одсуство искоришћено)	✓ 2 дана неплаћеног одсуства за прихватљив случај
Одсуство у случају смрти (или слично)	✓ 2 дана плаћеног одсуства за прихватљив случај	✓ 2 дана неплаћеног одсуства за прихватљив случај
Породично одсуство и одсуство за насиље у породици	✓ 5 дана неплаћеног одсуства годишње	✓ 5 дана неплаћеног одсуства годишње
Одсуство за друштвени рад • служење као поротник	✓ 10 дана плаћеног одсуства уз надокнаду трошкова + неплаћено одсуство према потреби	✓ Неплаћено одсуство према потреби
• Добровољне активности ради контролисања хитних ситуација	✓ Неплаћено одсуство како бисте могли да учествујете у тој активности	✓ Неплаћено одсуство како бисте могли да учествујете у тој активности
Дуже заслужено одсуство	✓ Плаћено одсуство (износ и правила у вези квалификованости за одсуство се разликују од државе до државе и територија)	* Постоји разлика од државе до државе и територија
Родитељско одсуство доступно након 12 месеци рада	✓ 12 месеци неплаћеног одсуства – може да буде продужено и до 24 месеца под условом да се послодавац сагласио	✓ 12 месеци неплаћеног одсуства за редовне привремено запослене и систематски привремено запослене – може да буде продужено и до 24 месеца под условом да се послодавац сагласио
Максимални број сати на послу	✓ Запослени на пуно радно време – 38 сати недељно + додатне обострано прихваћене сате Запослени на скраћено радно време и привремено запослени – 38 сати или редовни недељни сати за запослене (који год је нижи) + додатне обострано прихваћене сате	
Државни празници	✓ Плаћени слободан дан ако бисте нормално радили тога дана. Ако би од вас затражили да радите тога дана можете да одбијете ако би то било безбедно по вас	✓ Неплаћени слободан дан. Ако би од вас затражили да радите тога дана, можете да одбијете ако би то било безбедно по вас
Најава отказа	✓ 1-5 недеља (или исплата уместо најаве отказа или отпуштања) у зависности од дужине запослености и ваших година	✗
Отпуштање са посла уз новчану надокнаду имате право на то након 12 месеци рада	✓ 4-16 недеља новчане надокнаде у зависности од дужине стажа (постоје изузеци)	✗
Промена радног статуса за привремено запослене	✗	✓ Право да пређете на пуно или непуно радно време, у извесним ситуацијама

ВАЖНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ВАШОЈ ПЛАТИ И УСЛОВИМА

ФЛЕКСИБИЛНОСТ

Након 12 месеци рада, можете да поднесете писмени **захтев за флексибилност на раду** ако имате 55 или више година, ако се бринете о болесној особи или о особи са инвалидитетом, ако сте жртва насиља у породици (или се бринете о таквом члану породице или домаћинства) или ако сте родитељ, или сте одговорни за дете које је школског или млађег узраста. Ово се односи на раднике који се враћају са породичног или одсуства везаног за усвајање детета и тражите да радите скраћено радно време да бисте могли да се бринете о детету. Ваш послодавац мора да вам одговори у року од 21 дана. Могу да вас одбију једино ако за то постоје разумни пословни разлози.

Ви и ваш послодавац можете да **преговарате да се у вашем случају уведе индивидуалан флексибилан аранжман**. То би променило како се одређени услови у вези вашег награђивања и вашег пословног уговора односе на вас. Индивидуалан флексибилан аранжман мора да буде исправан избор за вас – он никако не може да буде услов за запослење – и он мора да побољша ваш положај на послу у сваком погледу. Нађите више о томе на:

www.fairwork.gov.au/flexibility

ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ?

Можете да креирате Мој досије ако желите да сачувате податке везане за ваше запослење на једном месту на:

www.fairwork.gov.au/register

Бесплатни онлајн курсеви у вези почетка на новом послу или како да се носите са компликованим разговорима на послу су вам доступни на:

www.fairwork.gov.au/learning

Record My Hours app (апликација **Забележи моје сате**) вам помаже да на брз и једноставан начин забележите ваше радне сате. Може да се добије бесплатно на App Store и Google Play.

ЗАВРШАВАЊЕ ЗАПОСЛЕЊА

Када се ваше запослење заврши, ваша последња исплата треба да укључи сва **неисплаћена следовања** као сто су плате, неискоришћен годишњи одмор и дужи плаћени службени одмор.

Можда сте квалификовани да добијете **најаву отказа** или исплату уместо најаве. Ако сте отпуштени због озбиљног преступа немате право на најаву отказа. Ако ви дате оставку, можда теба да дате најаву оставке. Да бисте проверили да ли је најаву оставке потребна и шта ваша коначна исплата треба да обухвати идите на:

www.fairwork.gov.au/ending-employment

Ако мислите да је **ваше отпуштање са посла било неправедно** или **нелегално**, имате **21 календарски дан** да уложите жалбу код Комисије за Фер Рад (Fair Work Commission). Имајте у виду да ту постоје правила и изузеци. Пронађите више на:

www.fairwork.gov.au/termination

КО МОЖЕ ДА ПОМОГНЕ?

ОМБУДСМАН ФЕР РАД-а (FAIR WORK OMBUDSMAN)

- информације и савет у вези плате и бенефиција
- бесплатни калкулатори, формулари и онлајн курсеви
- помоћ у решавању пословних проблема
- испитује прекршаје закона о раду.

www.fairwork.gov.au - 13 13 94

ЗАШТИТЕ НА РАДУ

Сви запослени имају заштите на раду. Не можете бити третирани другачије или горе зато што имате или зато што спроводите права на послу, на пример, право да захтевате флексибилне пословне аранжмане, да користите одмор, да уложите жалбу или да поставите питања у вези свог посла.

Имате право да приступите синдикату или да изаберете да то не урадите, и да учествујете у легалној индустријској активности као и да изаберете да то не урадите.

Ви такође имате заштите ако сте привремено отсутни са посла због болести или повреде, од злоупотребавања, принуде, нетачног приказивања, лажног уговарања и неприличног утицања или притиска на вас. Пронађите више о томе на:

www.fairwork.gov.au/protections

СКЛАПАЊЕ УГОВОРА

Пословни уговори се преговарају између послодавца, запослених и разних представника запослених (нпр. синдикат). Овај процес се зове 'преговарање' и мора да се одвија по одређеним правилима. Комисија за Фер Рад (The Fair Work Commission) проверава и одобрава уговоре. Да бисте добили информације о закључивању, мењању, или прекидању једног пословног уговора посетите:

www.fwc.gov.au/agreements

ПРЕНОШЕЊЕ БИЗНИСА

Ако дође до трансфера бизниса, ваш посао са вашим старим послодавцем престаје. Ако сте запослени од стране новог послодавца у року од три месеца да радите исти, или сличан посао, неке од ваших бенефиција могу да буду пренесене на новог послодавца. То може да се деси ако је, на пример, бизнис продат или ако је посао пребачен на независног контрактора. Пронађите више на:

www.fairwork.gov.au/transfer-of-business

ПРАВО НА УЛАЗАК У ВАШУ РАДНУ ОРГАНИЗАЦИЈУ

Представници синдиката који имају дозволу уласка могу да дођу у радну организацију да би разговарали са радницима које представљају, или да истраже сумњиве услове безбедности на раду или прекршаје закона о раду.

Они морају да поступају по одређеним прописима, као што су обавештавање послодавца, и могу да прегледају или копирају одређена документа. Носиоци такве дозволе морају да се повинују строгим прописима у вези приватности. Пронађите више на:

www.fwc.gov.au/entry-permits